

СКАРЫНА І ЯГО ЭПОХА

СКАРЫНА І ЯГО ЭПОХА

СКАРЫНА І ЯГО ЭПОХА

СКАРЫНА І ЯГО ЭПОХА

СКАРЫНА І ЯГО ЭПОХА

СКАРЫНА І ЯГО ЭПОХА

СКАРЫНА І ЯГО ЭПОХА

СКАРЫНА І ЯГО ЭПОХА

СКАРЫНА І ЯГО ЭПОХА

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

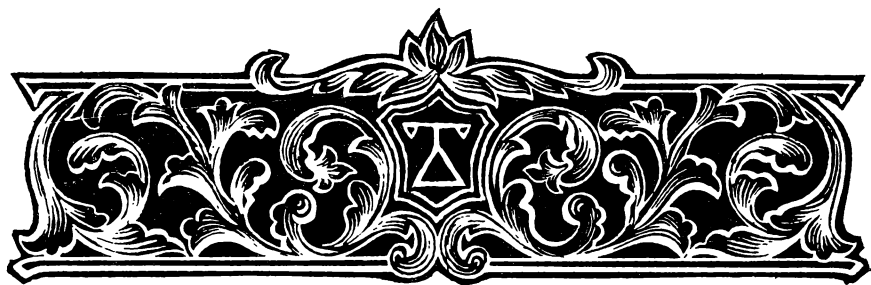
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

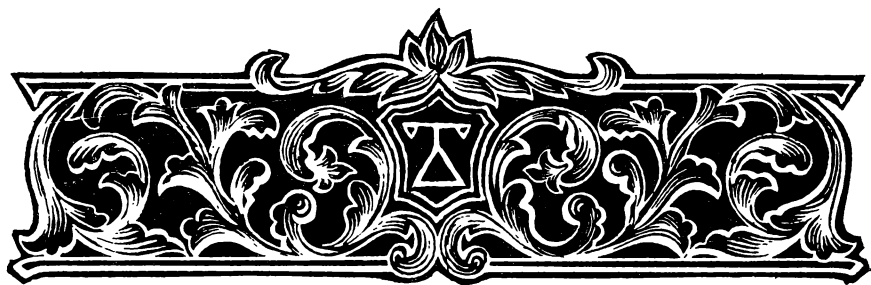
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

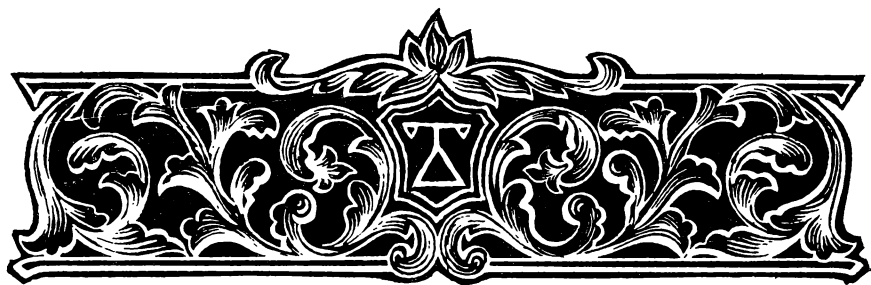
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

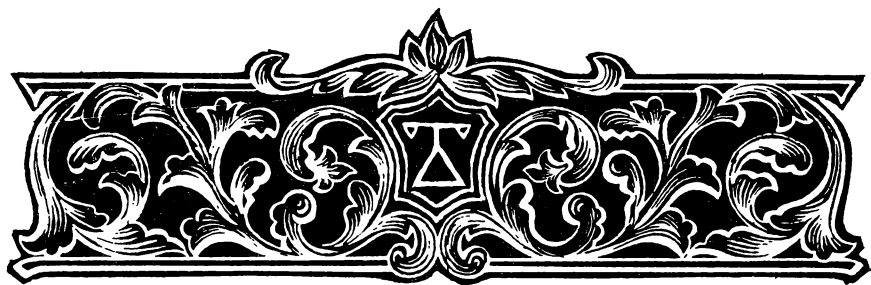
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

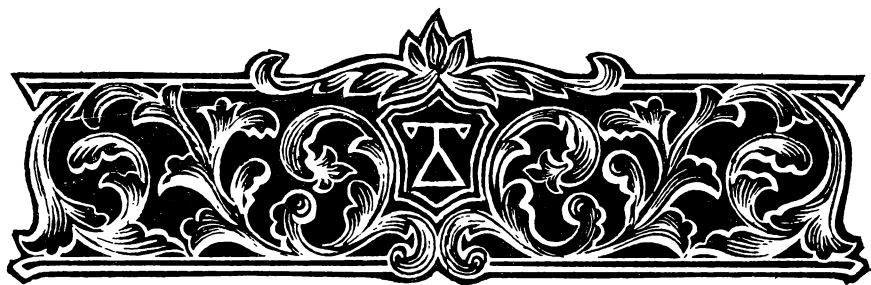
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

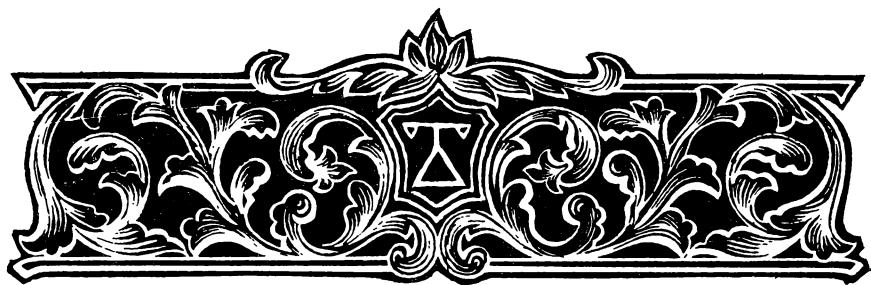
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

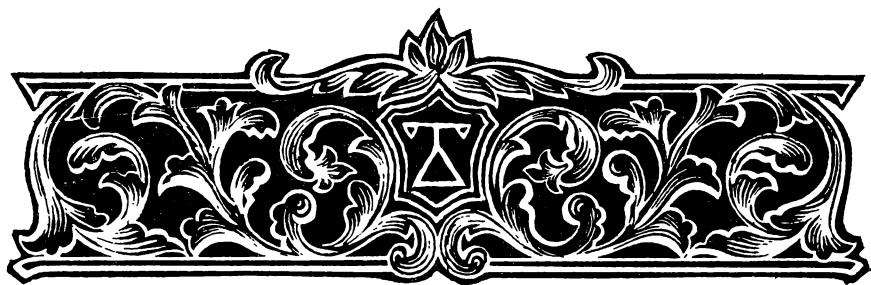
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

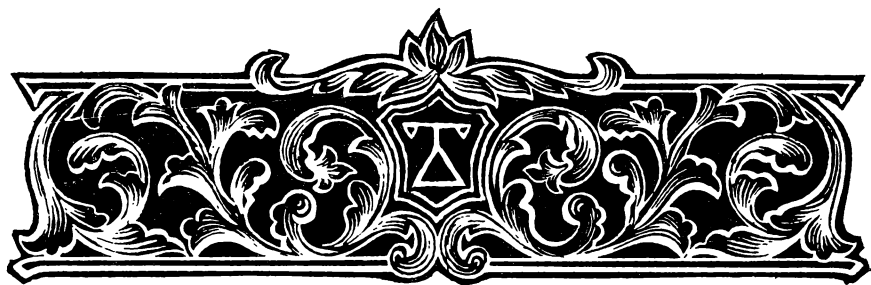
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

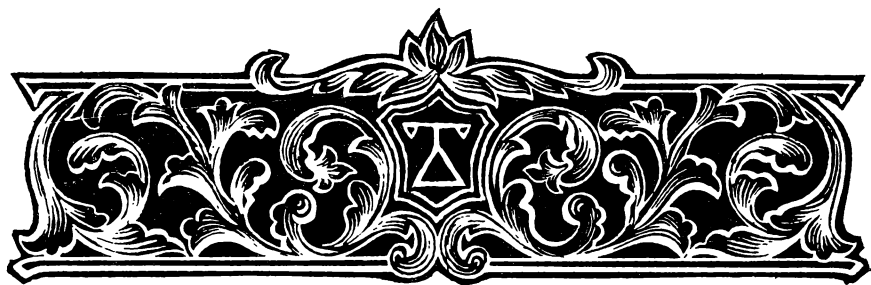
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феодалных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

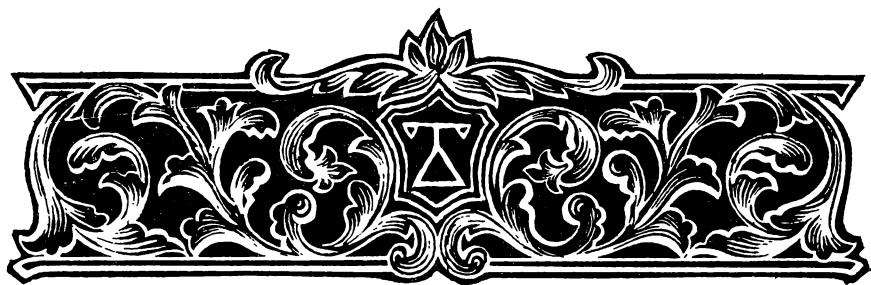
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

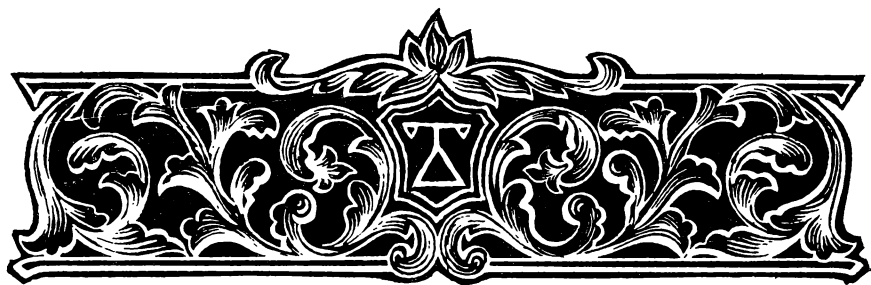
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

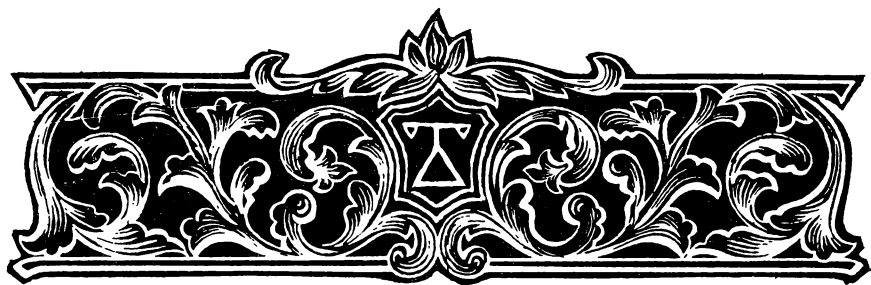
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

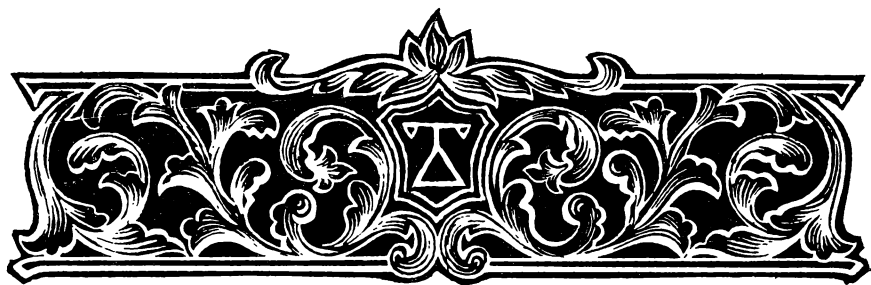
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

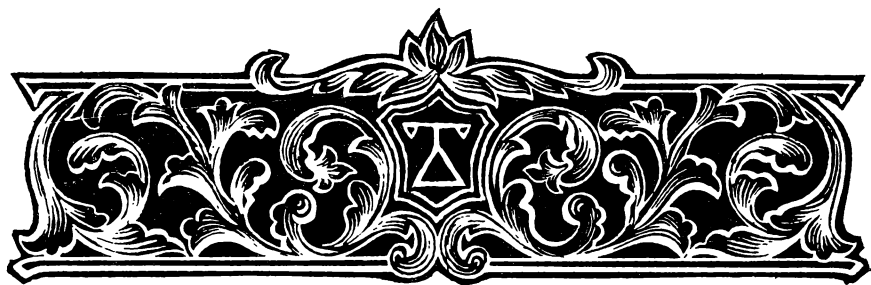
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

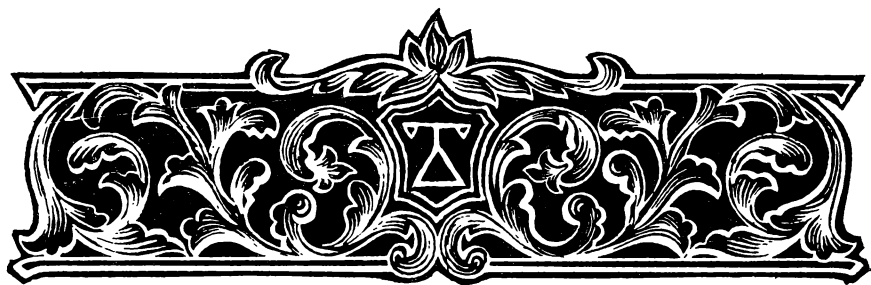
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

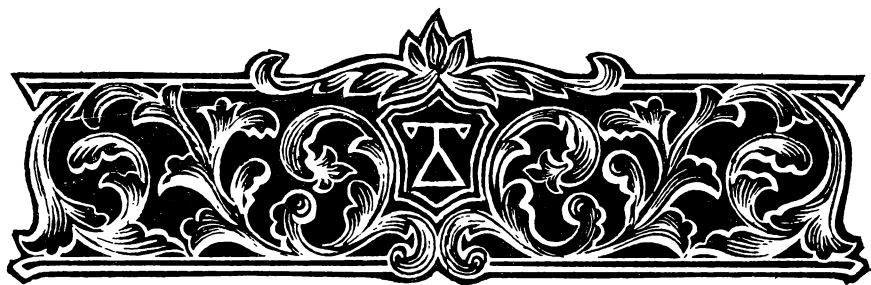
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

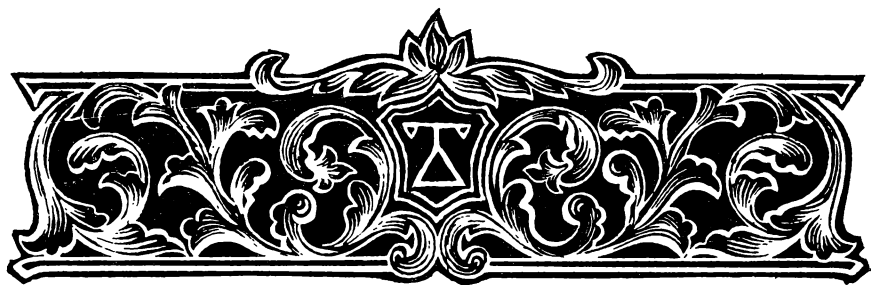
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

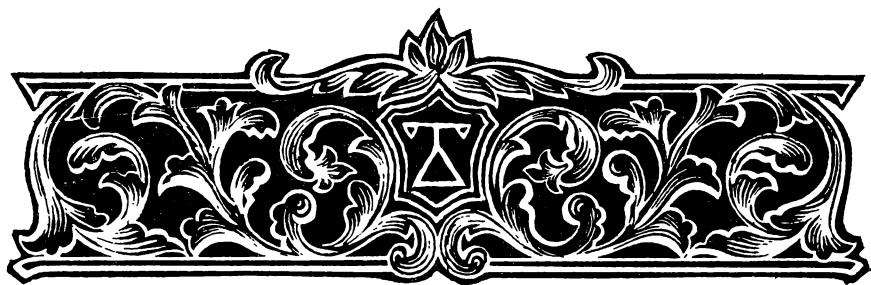
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

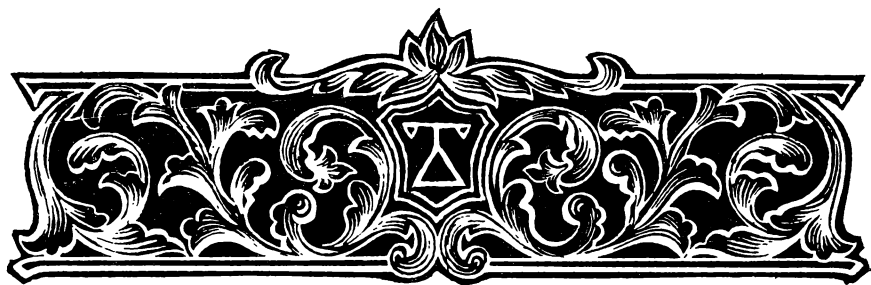
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

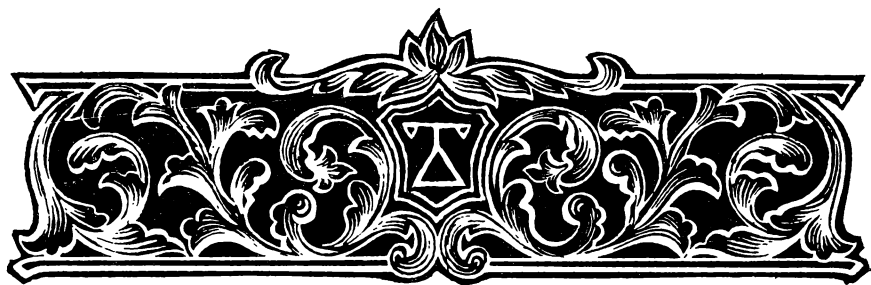
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

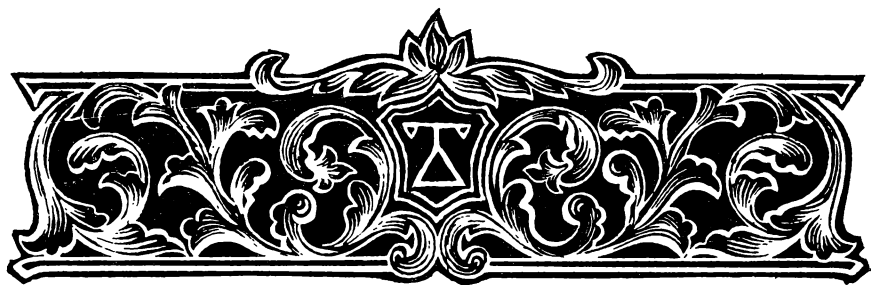
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

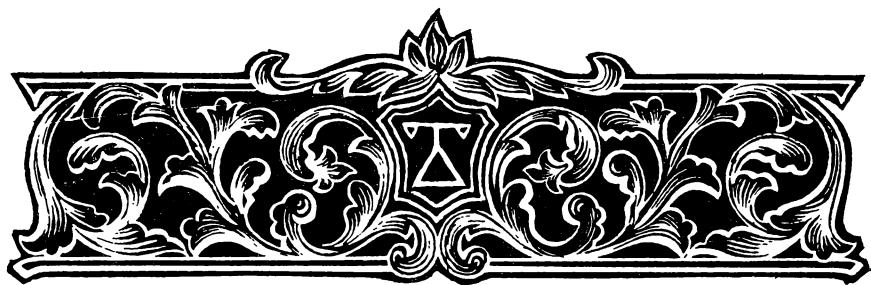
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

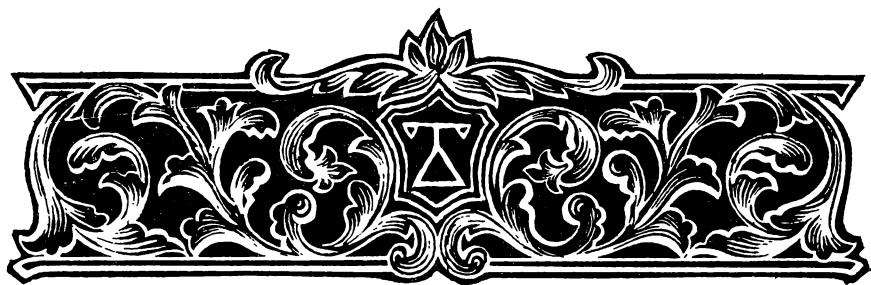
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

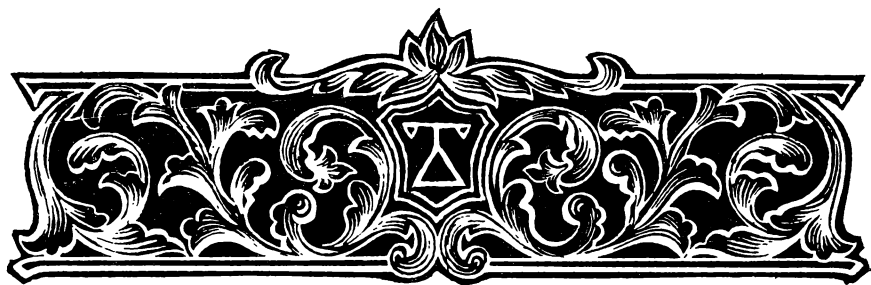
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

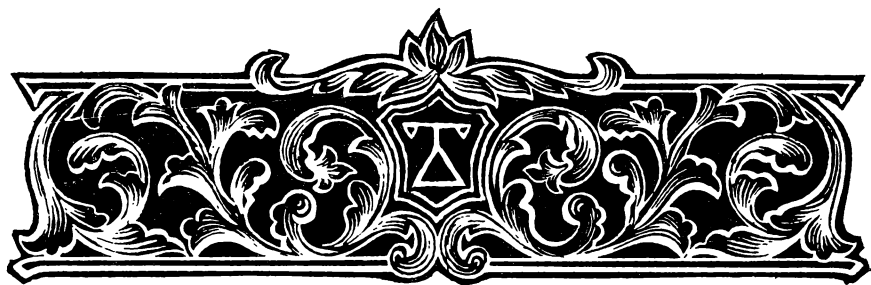
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

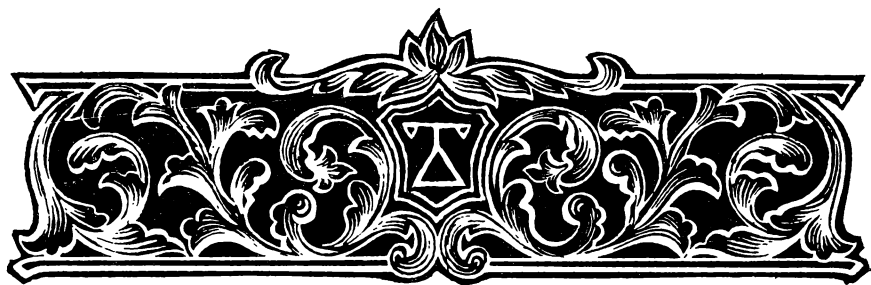
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

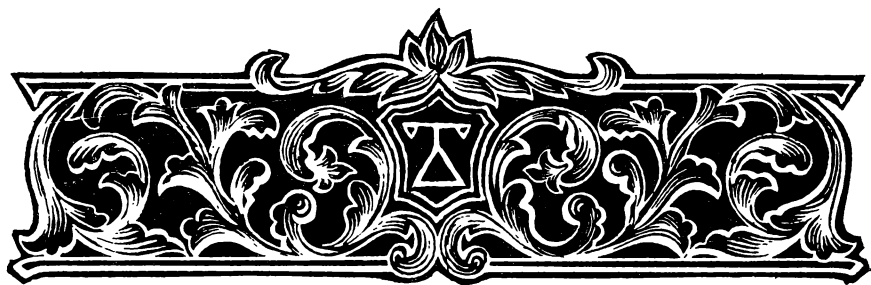
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

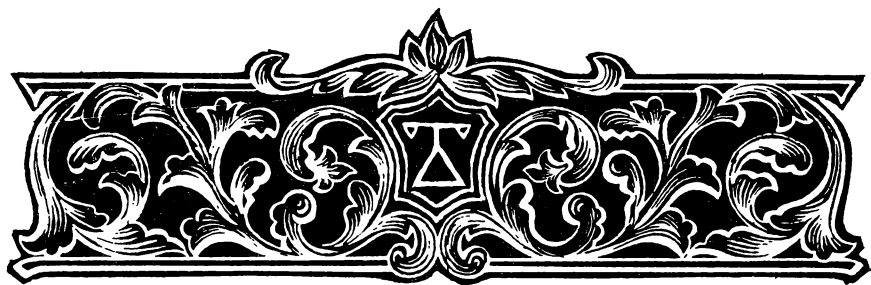
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

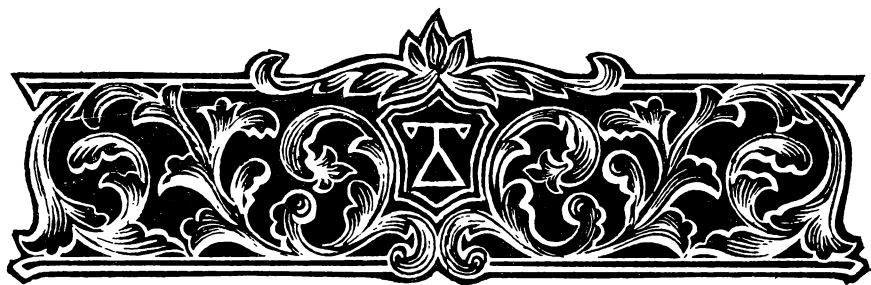
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

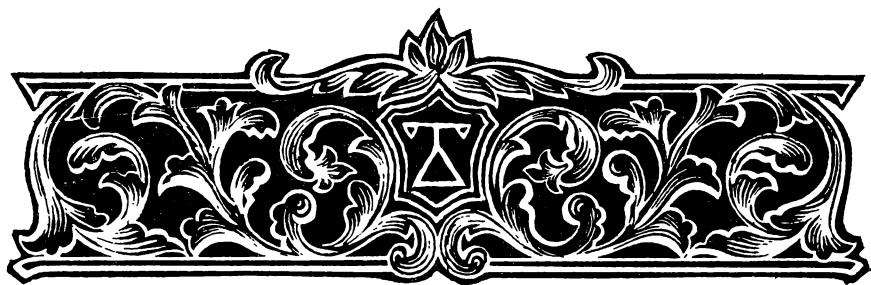
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

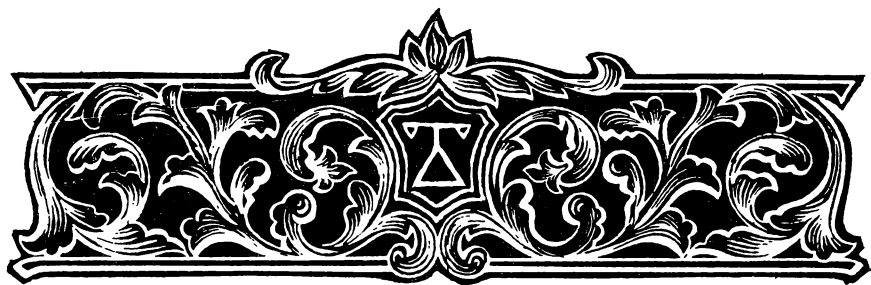
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

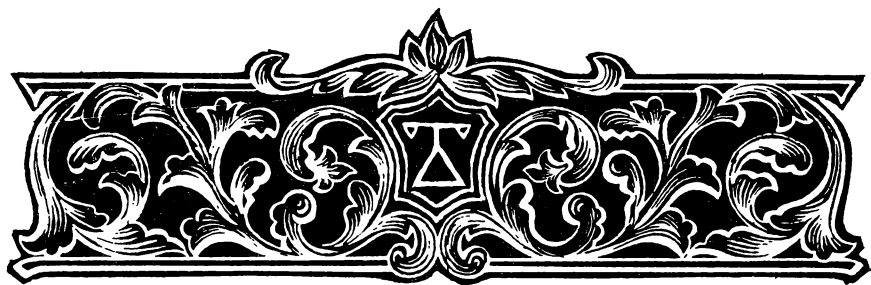
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

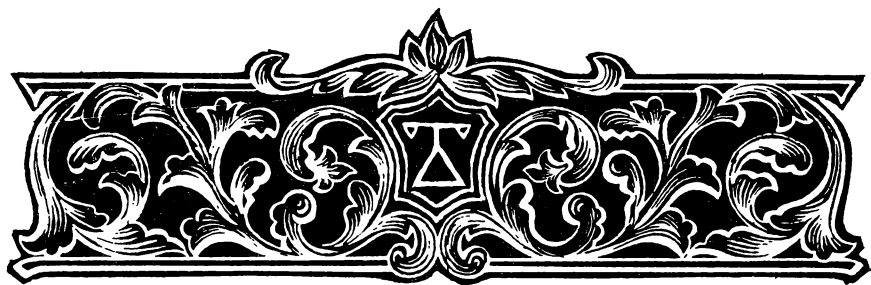
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

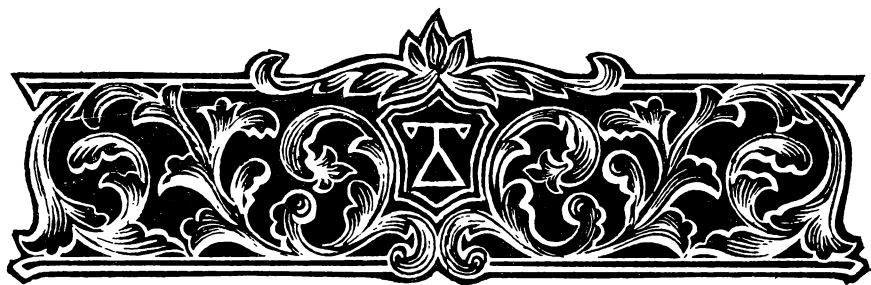
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

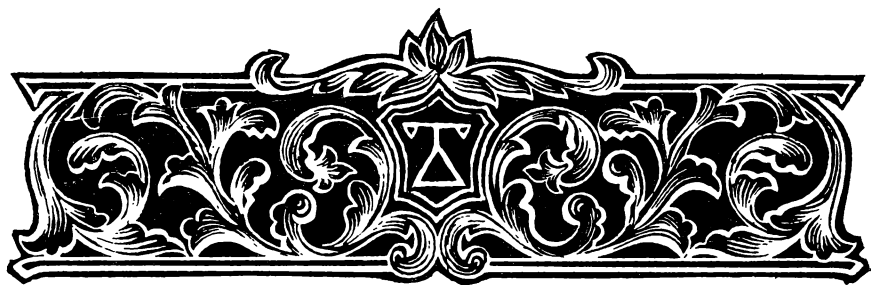
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

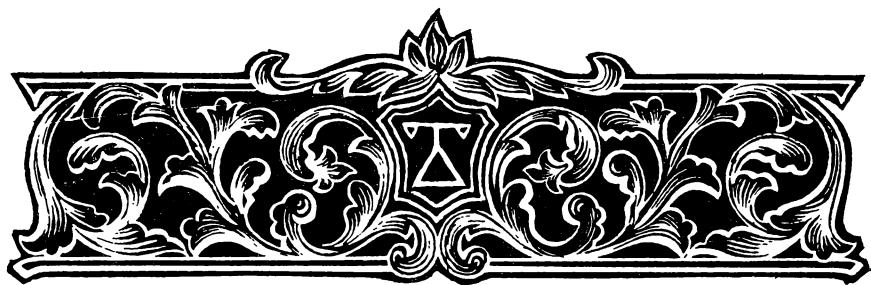
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феодалных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

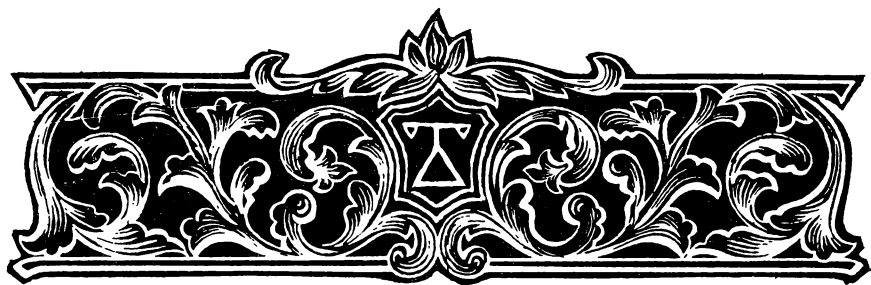
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

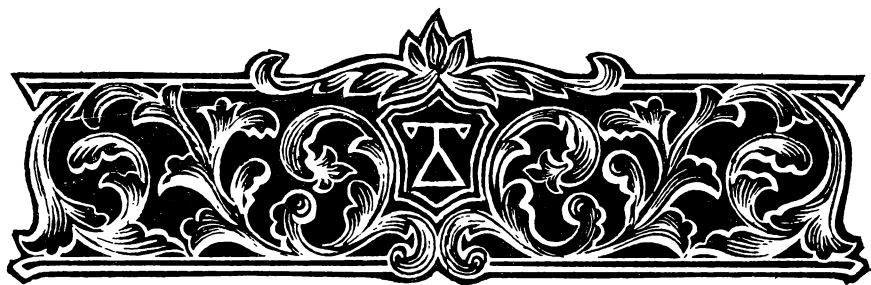
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

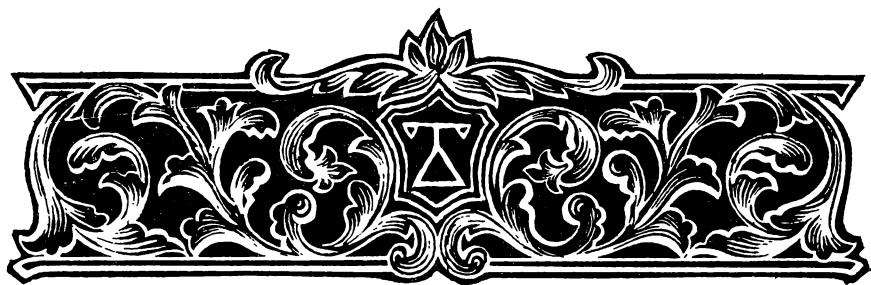
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

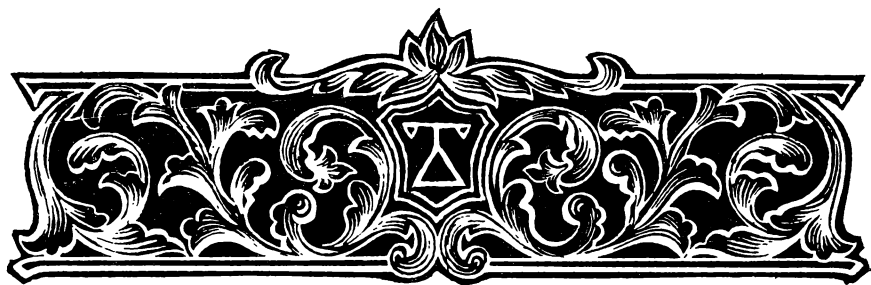
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

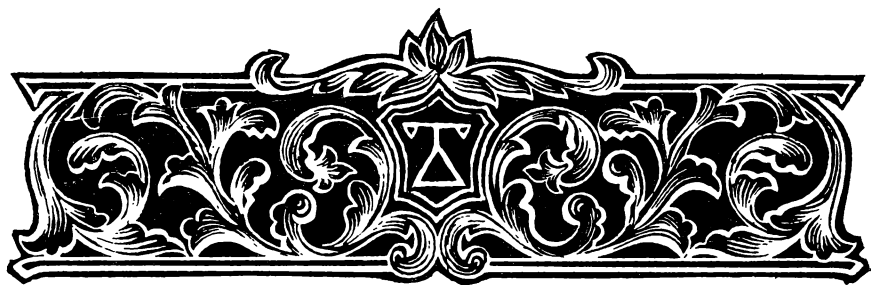
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

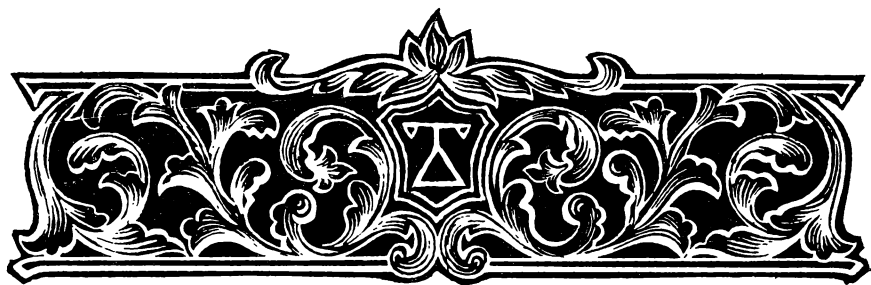
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

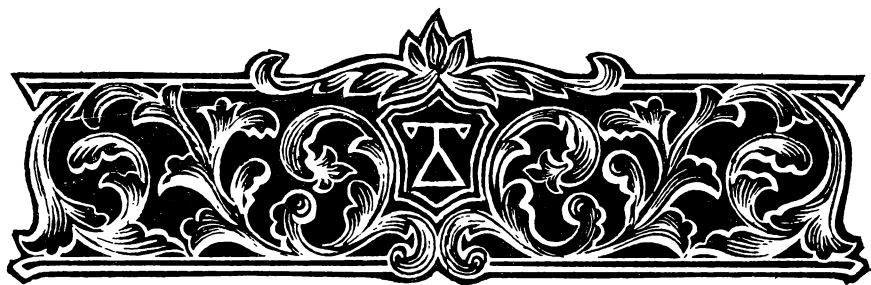
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

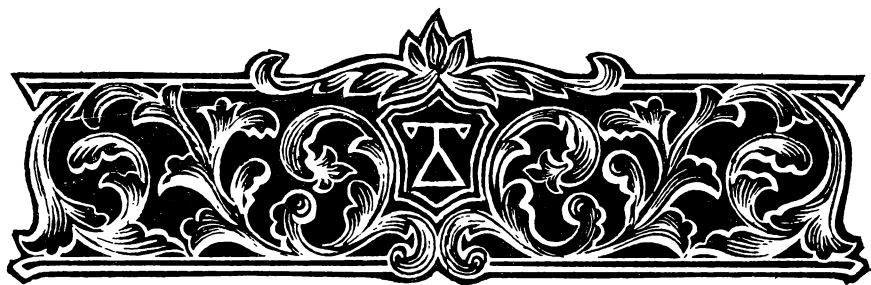
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

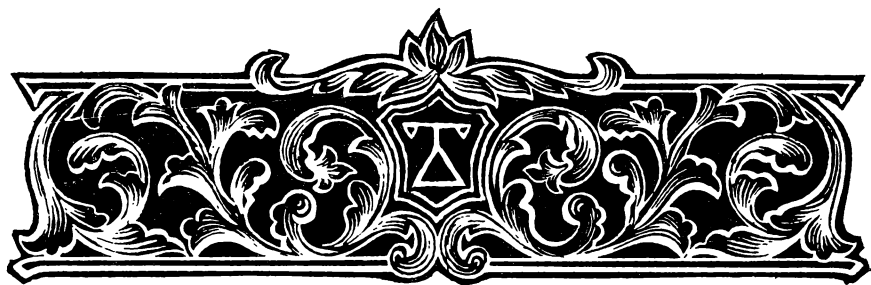
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

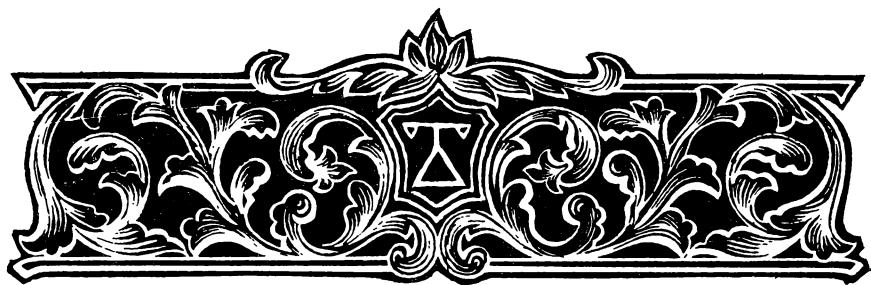
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

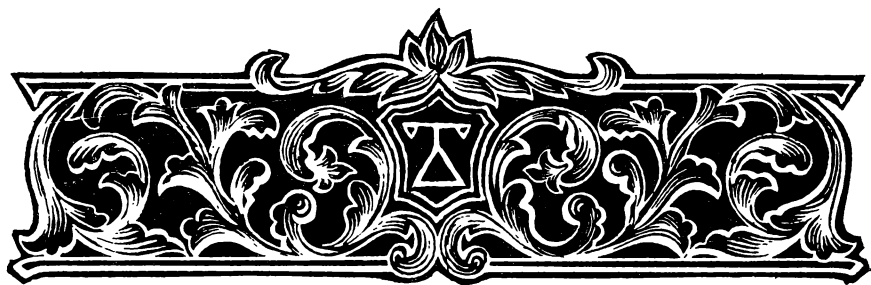
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

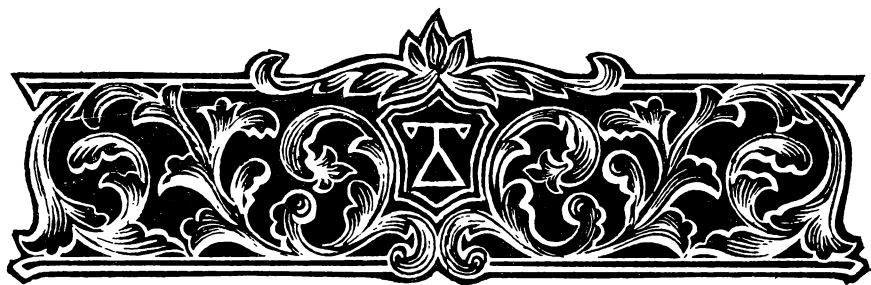
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

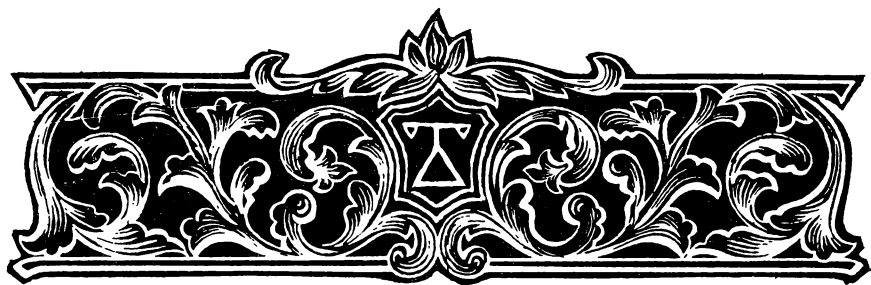
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

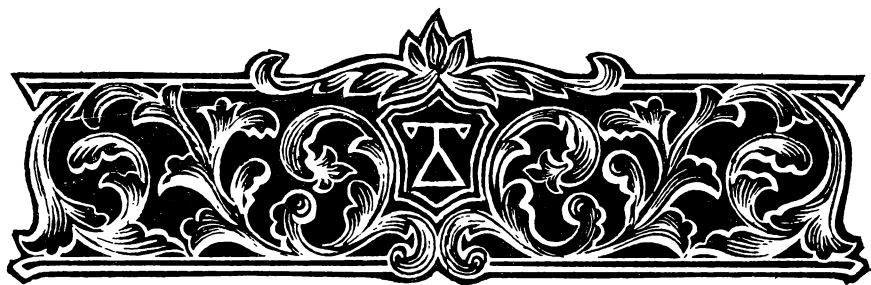
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

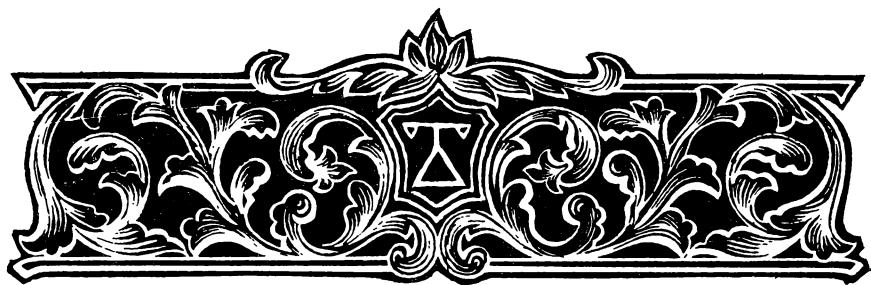
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

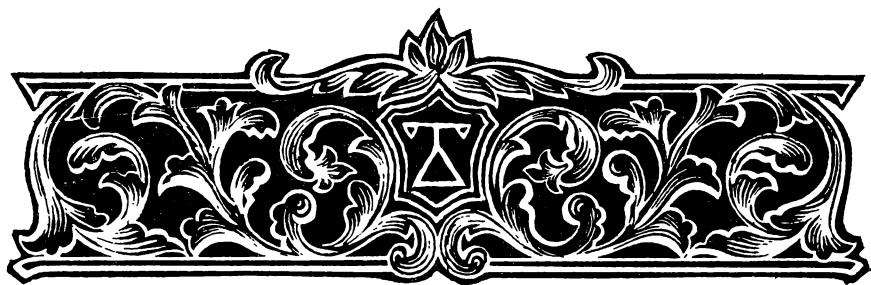
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

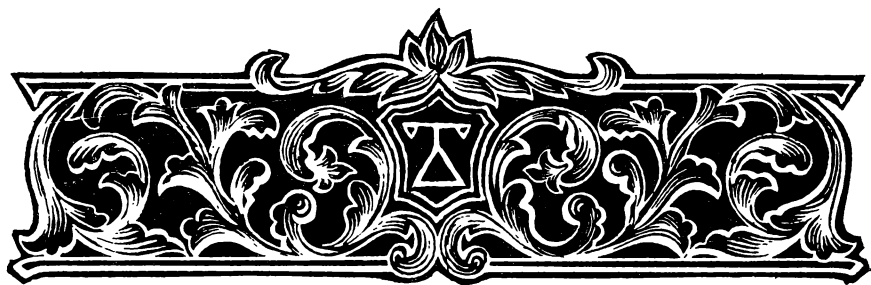
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

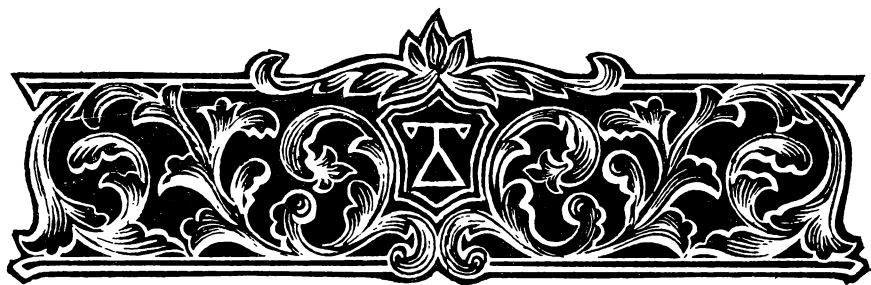
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

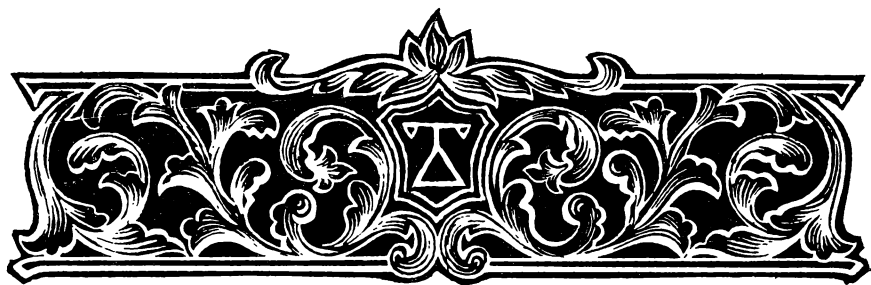
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

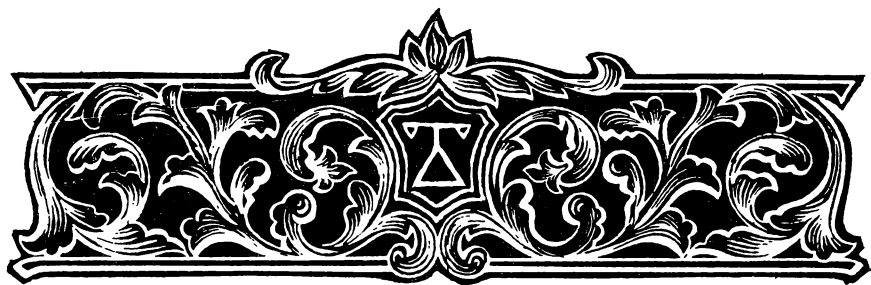
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

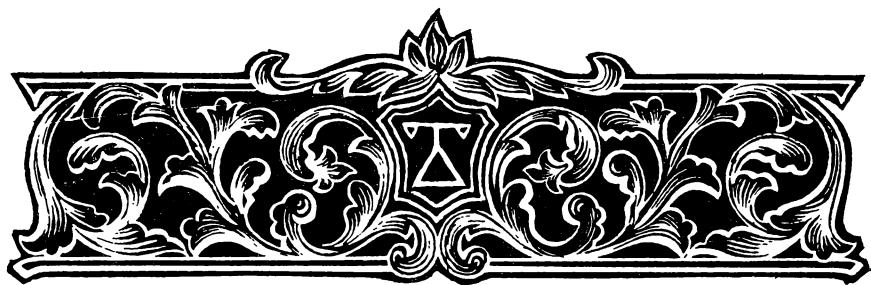
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

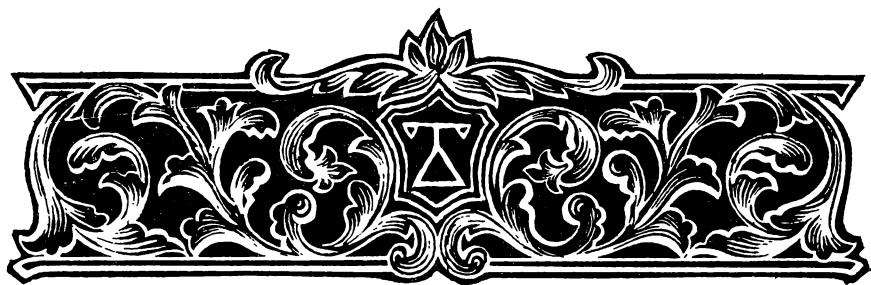
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

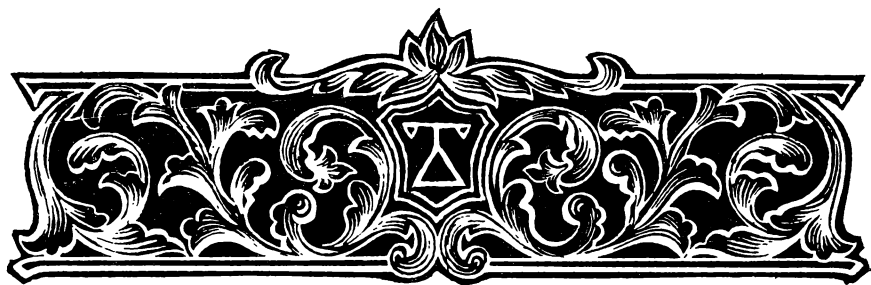
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

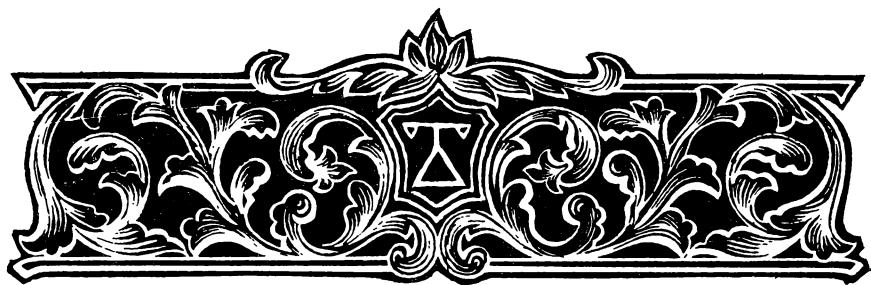
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

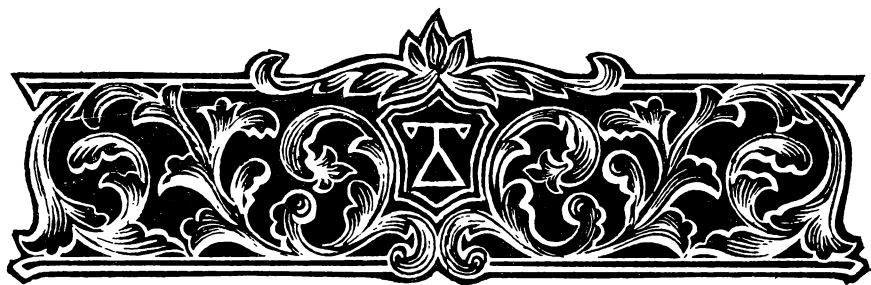
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

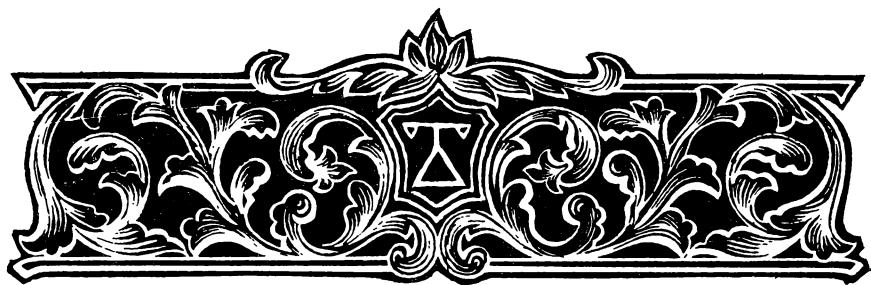
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

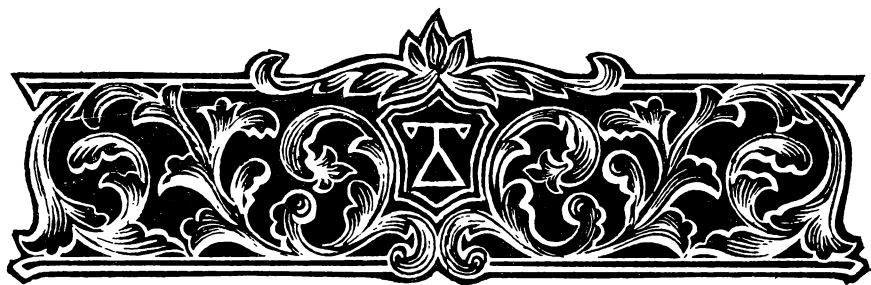
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

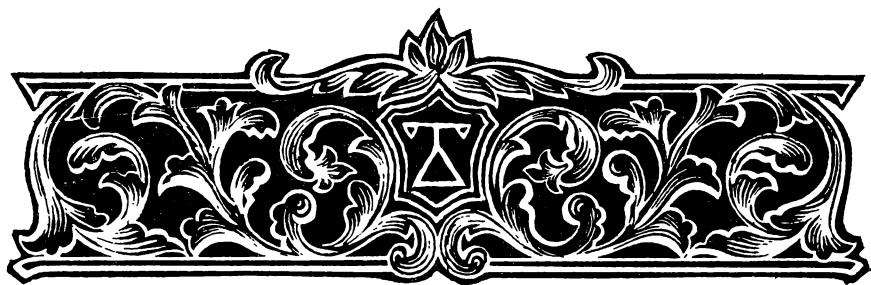
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

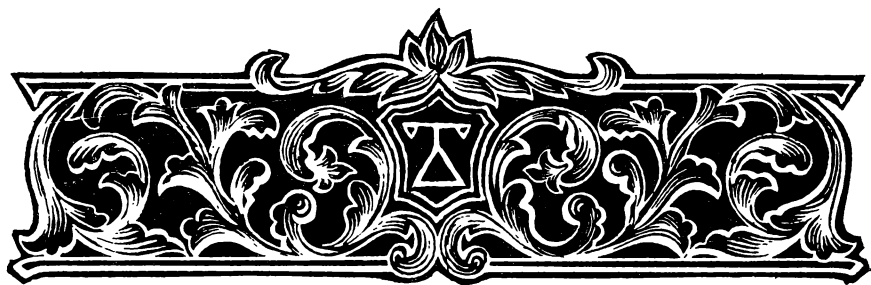
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

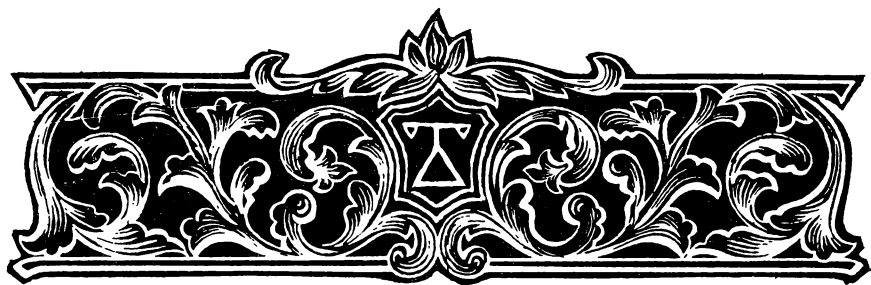
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

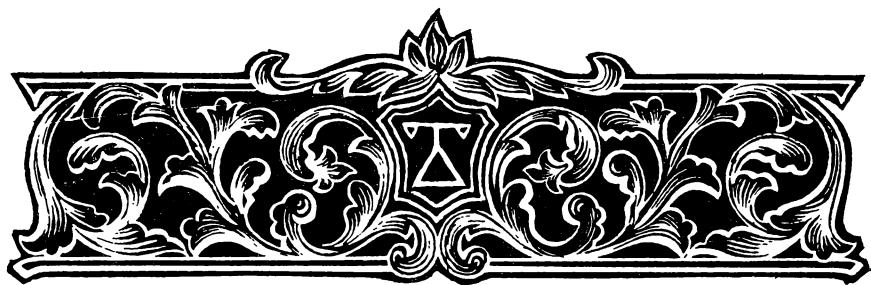
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

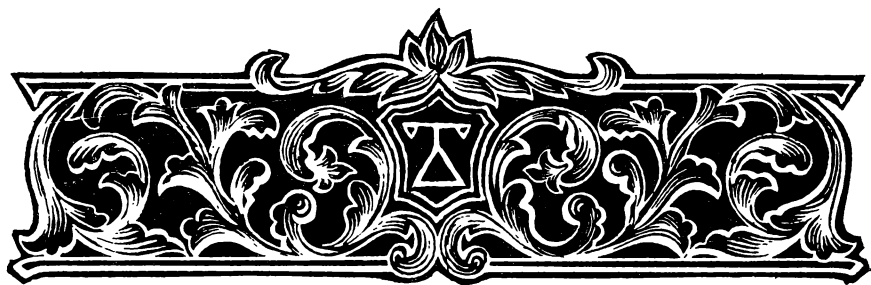
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

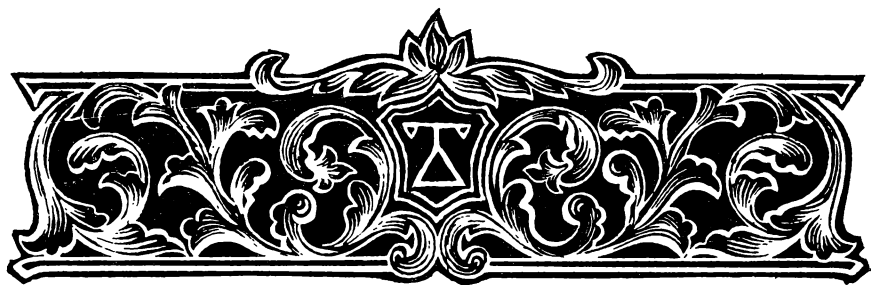
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

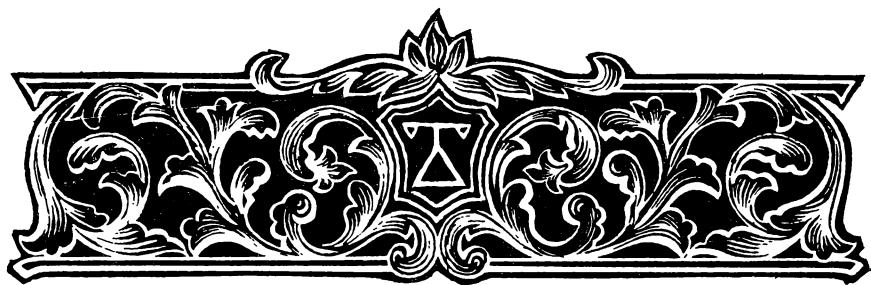
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

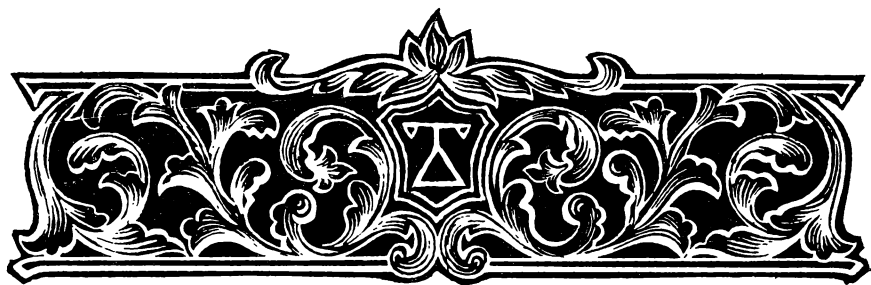
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

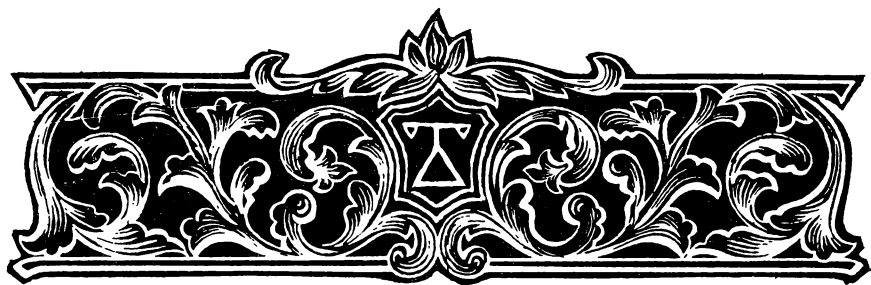
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феодалных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

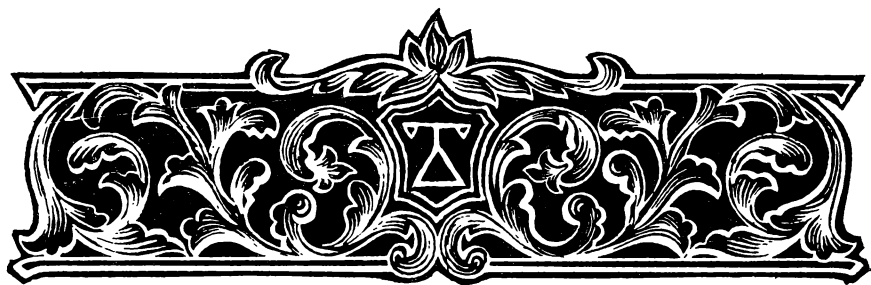
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

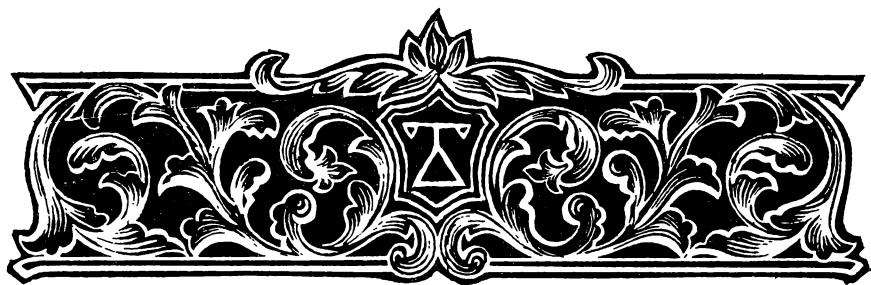
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

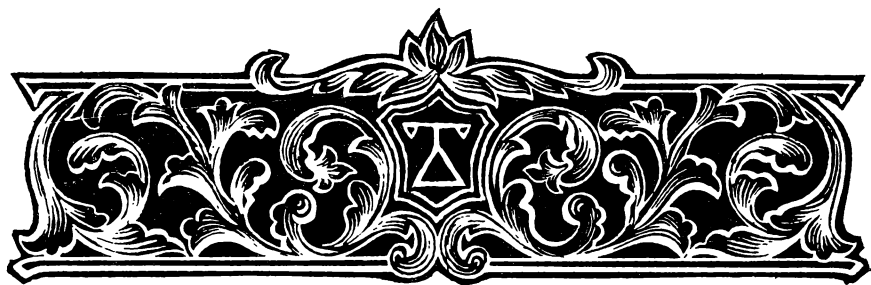
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

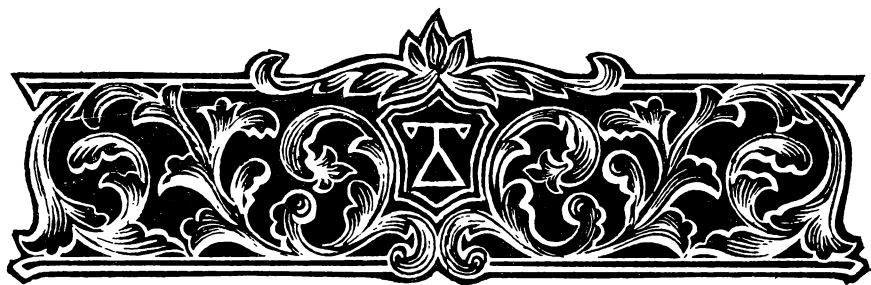
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

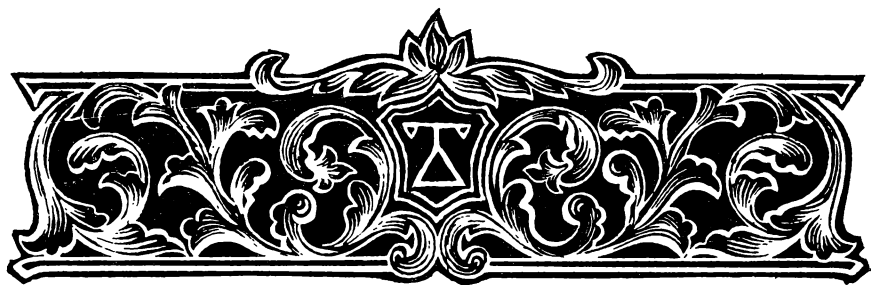
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

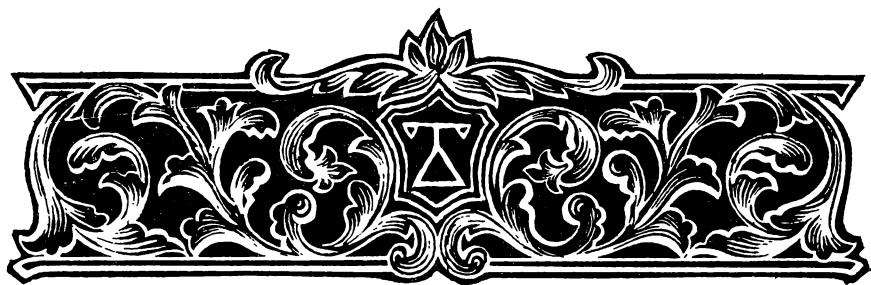
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

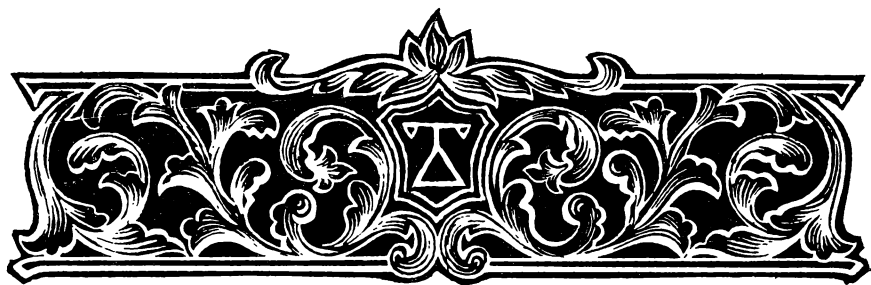
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феодалных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

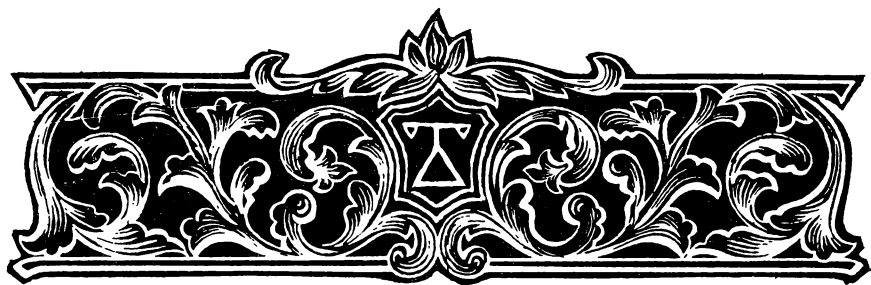
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

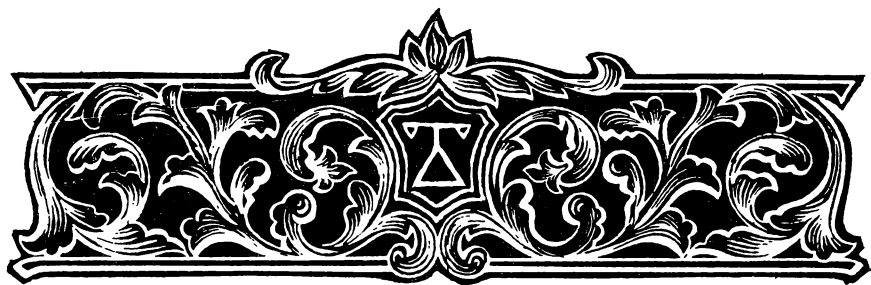
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

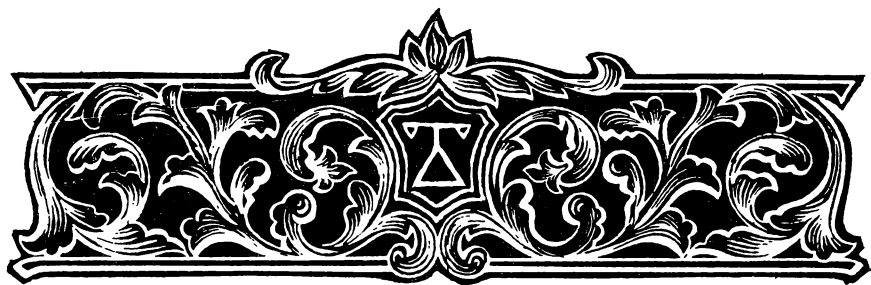
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

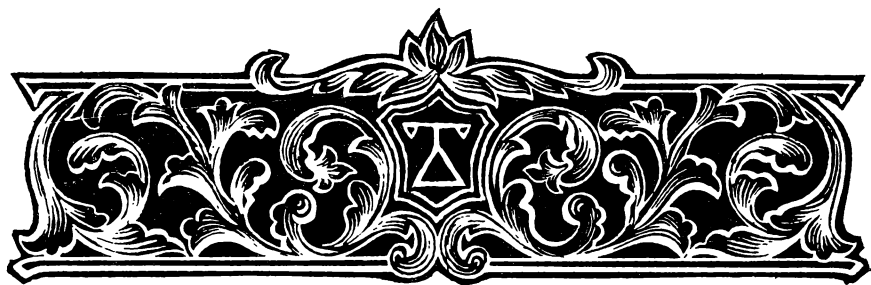
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

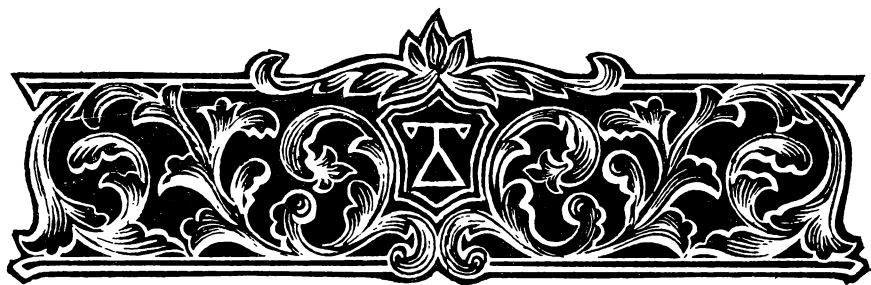
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

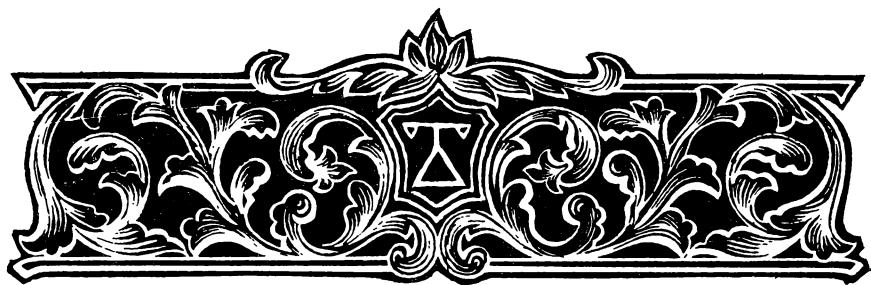
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

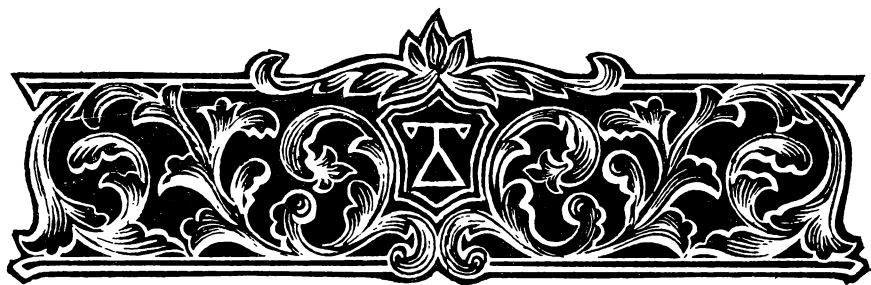
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

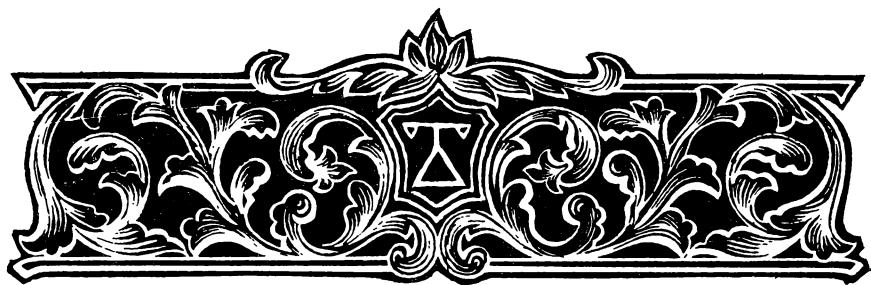
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

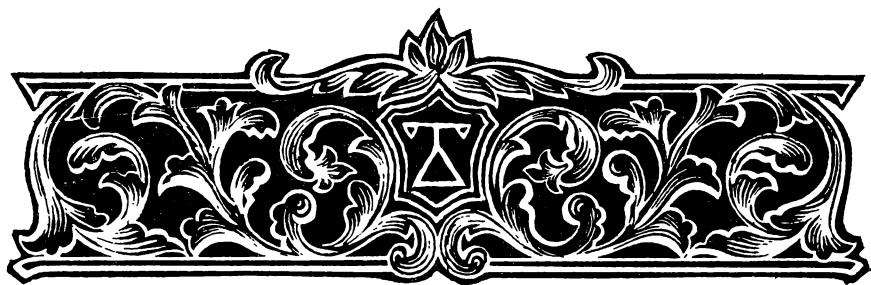
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

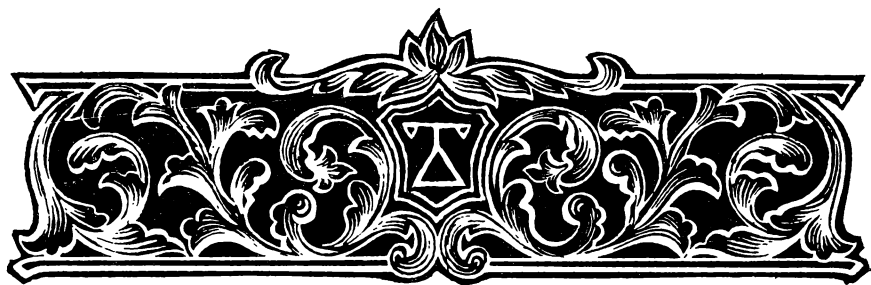
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

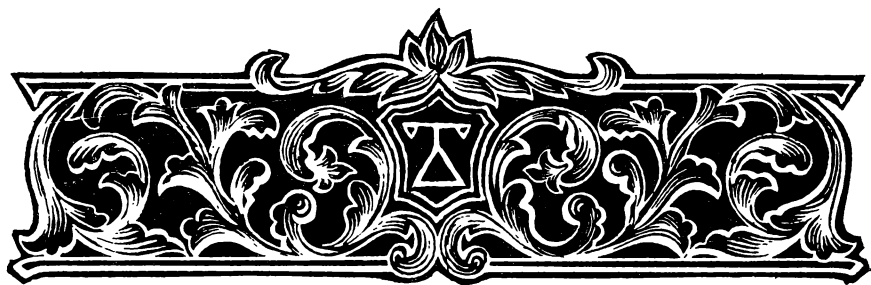
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

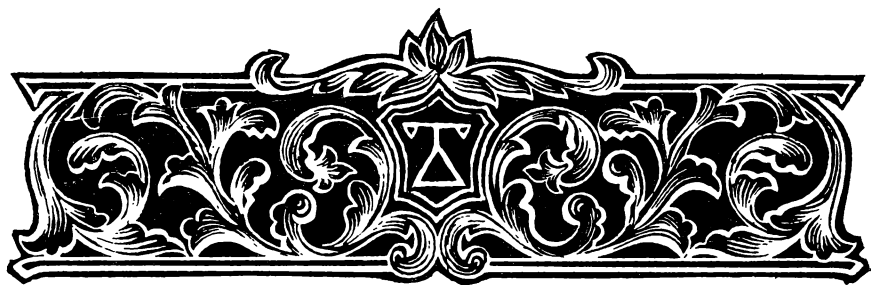
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

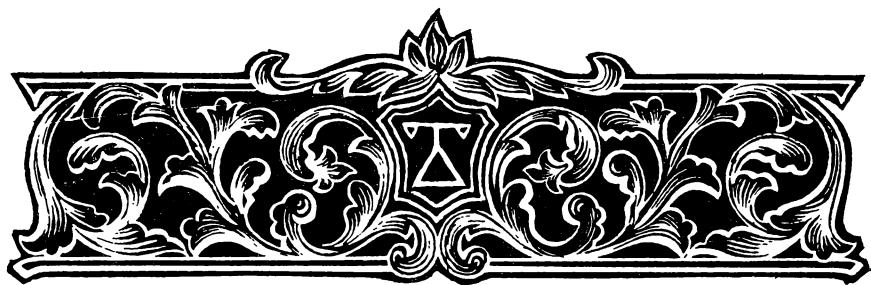
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

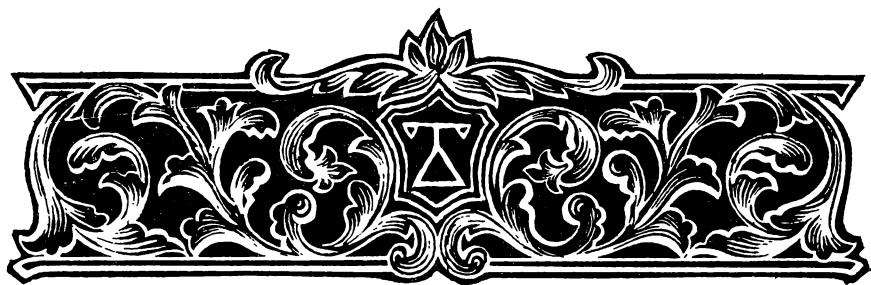
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

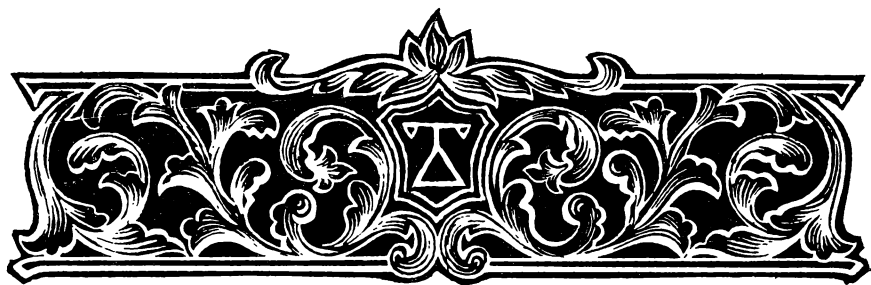
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

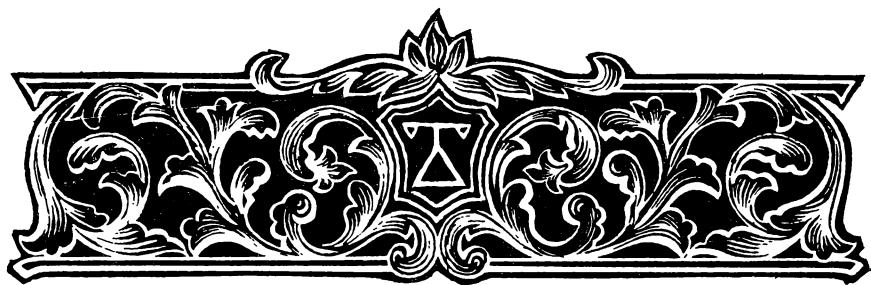
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

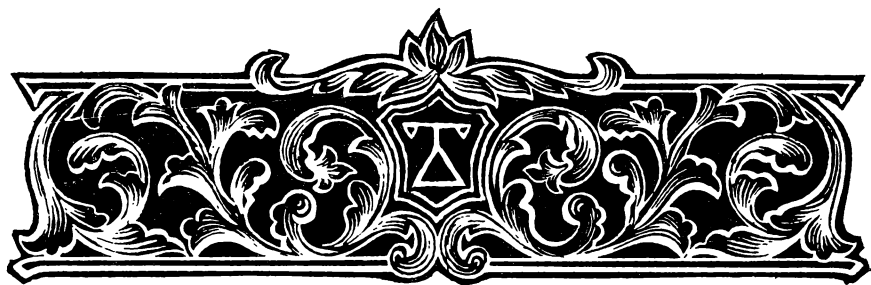
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

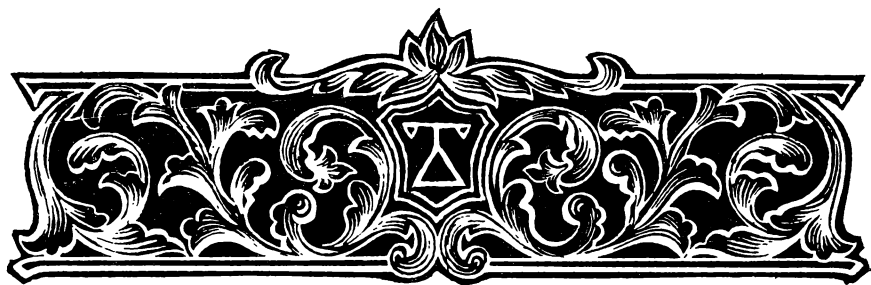
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

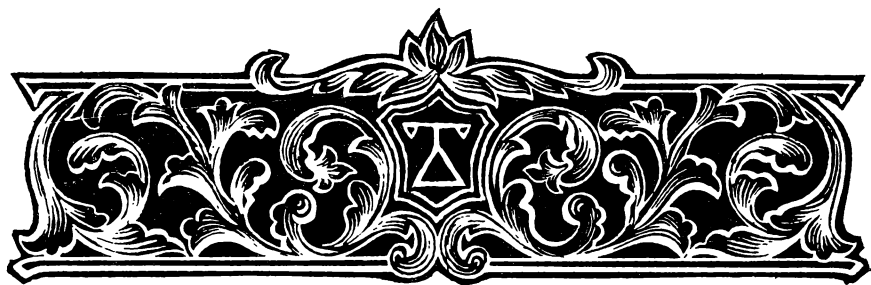
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

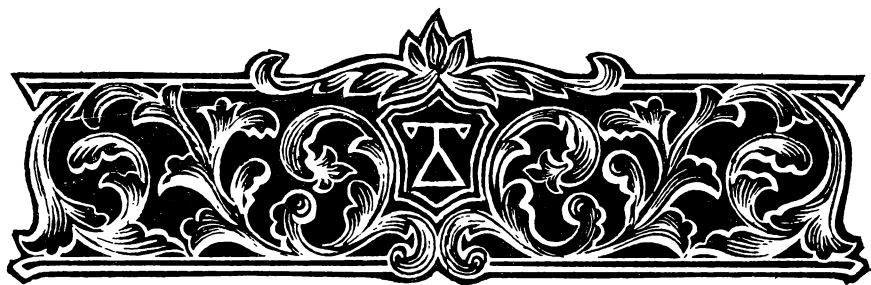
Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

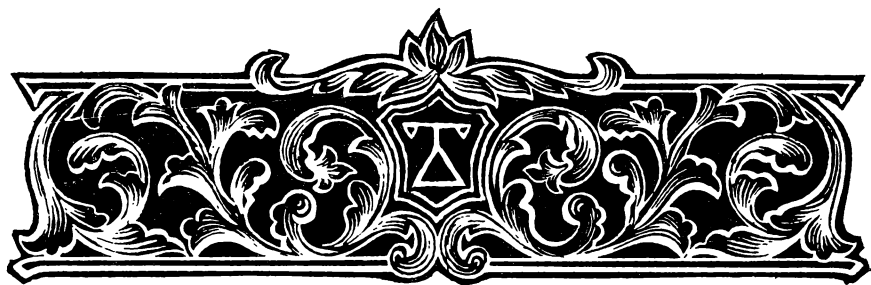
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

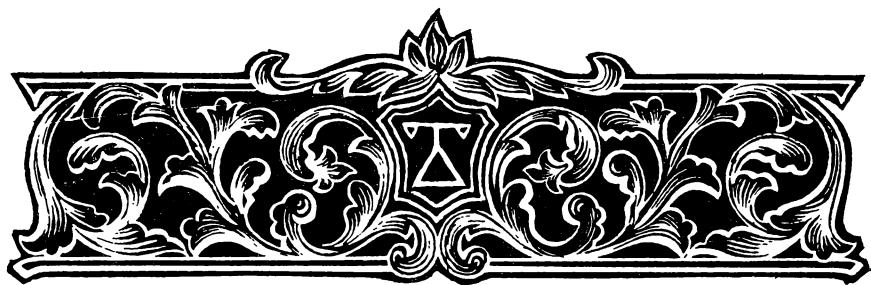
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

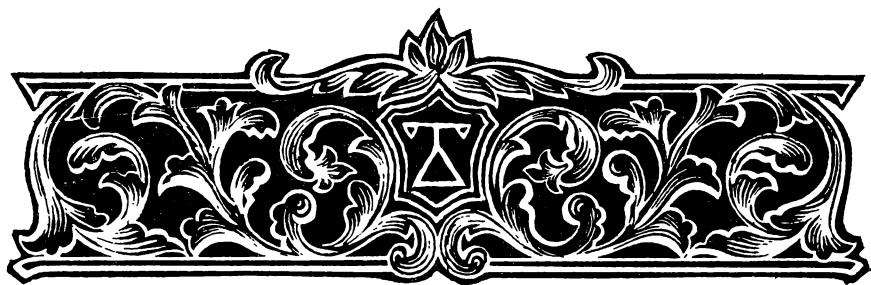
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

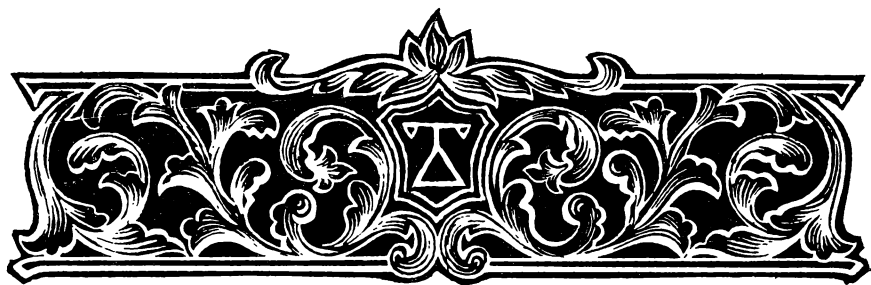
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

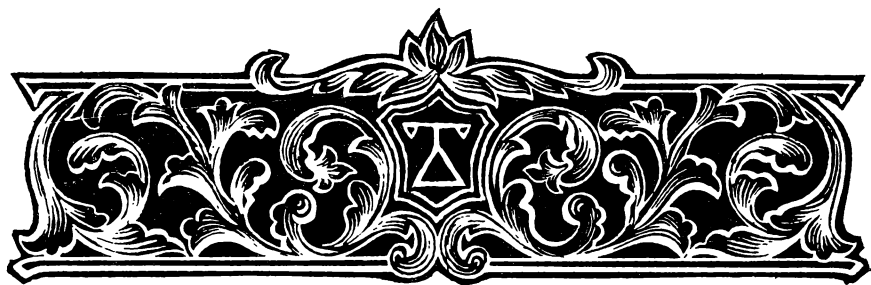
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

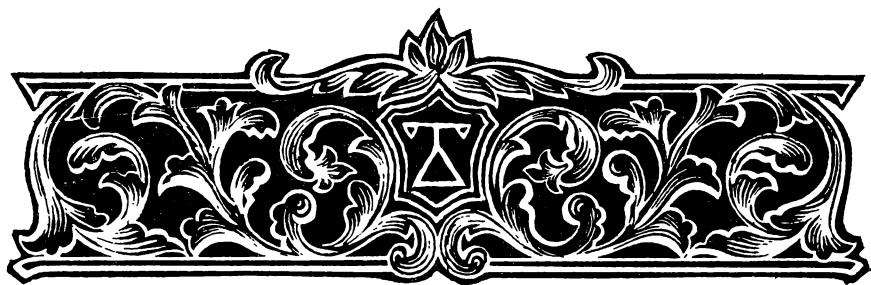
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнутай на стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

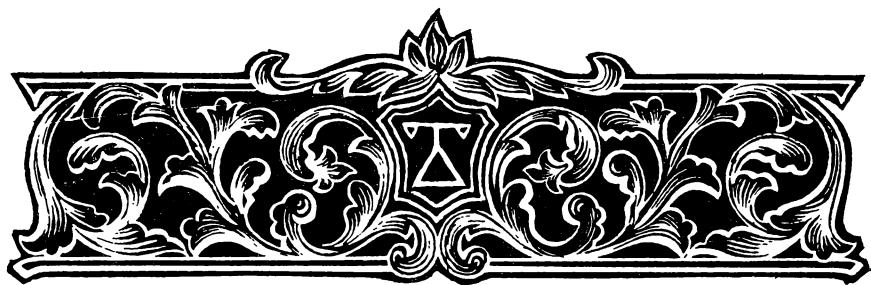
БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Есць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

БЕЛАРУСЬ У КАНЦЫ XV — СЯРЭДЗІНЕ XVI ст.

Шэсць стагоддзяў да нараджэння слаўнага сына зямлі беларускай Францыска Скарыны стаяў на высокім беразе Заходняй Дзвіны адзін са старэйшых славянскіх гарадоў — Полацк. Будаваўся, гандляваў, ваяваў, даваў свету дойлідаў, майстроў-умельцаў, купцоў, воінаў, уладароў. Кім бы стаў Францыск, калі б нарадзіўся ён на 100, 200 год раней «свайго» тэрміну? Перапісчыкам кніг, манахам-кнігачэем, спрытным купцом-ліхваром? Цяжка меркаваць. Але ж нарадзіўся Скарына ў той час, калі да Полацка данесла свае павевы эпоха Адраджэння, эпоха гуманізму, эпоха, «якая мела патрэбу ў тытанах і якая спарадзіла тытанаў па сіле думкі, страсці і характару, па шматбаковасці і вучонасці»¹. Другая палавіна XV—першая палавіна XVI ст. слаўная ў Еўропе імёнамі Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Томаса Мора, Эразма Ратэрдамскага, Франсуа Рабле, Мікалая Каперніка, Томаса Мюнцара. Ёсць дастаткова падстаў паставіць у гэты рад і сына беларускага народа — Францыска Скарыну. Бо вядома, што фарміраванне Скарыны як выдатнага дзеяча ўсходнеславянскай культуры эпохі Адраджэння праходзіла ў рэнесансавай Еўропе.

Чаму ж на гэты адрэзак чалавечай гісторыі прыйшлося столькі слаўных яе прадстаўнікоў? Бо час гэты быў незвычайны — бурлівы час рэвалюцыйнага пераходу ад адной сацыяльна-эканамічнай фармацыі да другой. Хай гэта рэвалюцыя была не імклівай, расцягнута ў стагоддзі, але ж была яна рэвалюцыйнай. І ў першую чаргу рэвалюцыйнай у вытворчасці. Параўнальна высокага ўзроўню дасягнула ў гэты час вытворчая тэхніка, асабліва ў тэкстыльнай, горнай справе, металургіі. 1440 год лічыцца годам адкрыцця кнігадрукавання.

Новыя формы вытворчасці сталі ўзнікаць у гарадах — месцах канцэнтрацыі рамеснай прамысловасці і гандлю. Гараджане ў значнай ступені вызваліліся ад феадальных сувязей, дамогшыся права на самакіраванне, рада гандлёвых прывілеяў, што

¹ Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. Т. 20. С. 346.

Замак у Міры. Агульны выгляд

Царква-крэпасць у в. Мураванка. Агульны выгляд

Зоркавыя скляпенні ў царкве-крэпасці ў в. Сынкавічы

Касцёл езуітаў у Нясвіжы. Галоўны фасад

Кальвінскі збор у в. Дзераўная. Выгляд з боку алтарнай апсіды

Барысаглебская царква ў Навагрудку. Фрагмент бакавога фасада

Ратуша і крамы ў Нясвіжы. Агульны выгляд

Кальвінскі збор у Смаргоні. Агульны выгляд

Роспіс у капліцы св. Тройцы, Люблін. Агульны выгляд, 1418

«Маленне аб чашы» і «Тайная вячэра». Роспіс алтара капліцы св. Тройцы. Люблін, 1418

Роспіс у капліцы св. Тройцы. Люблін. Фрагмент, 1418

«Св. Данііл з ільвами». Роспис заходняй сцяны капліцы св. Тройцы.
Люблін, 1418

«Свяціцелі і пакутнікі». Фрагмент роспісу Благовешчанскай царквы
ў Супраслі, 1557

«Свяціцелі Агест і Піліп». Фрэска Благовешчанскай царквы
ў Супраслі, 1557. Ікона

«Успенне» з Мінска. Першая чвэрць XV ст. ДТГ. Масква

«Маці боская Елеўса» з Маларыты. Канец XIV — пачатак XV ст.
МСБК ІМЭФ АН БССР

Фрагмент «Успення» з Мінска. Першая чвэрць XV ст. ДТГ. Масква

«Мадзі боская Перыўлепта» з Пінска. Другая палавіна XV ст.

«Маці боская Замілаванне» з Чарнян, 1644. МСБК ІМЭФ АН БССР

«Маці боская Адзігітрыя» з Дубінца. Першая палавіна XVI ст. ДММ БССР

«Нараджэнне Маці боскай» з Ляхаўцаў. Першая палавіна XVII ст. ДММ БССР

«Успенне» з Паніквы. Першая палавіна XVII ст.

Невядомы мастак. «Юрый III Радзівіл», 1590-я гады. ДММ БССР

Невядомы мастак. «Кіпрыян Жахоўскі», 1680. ДММ БССР

Невядомы мастак, «Юрый Радзівіл». Другая палавіна XVI ст. ДММ БССР

Невядомы мастак. «Міхаіл Барысавіч». Каля 1600 г. ДММ БССР

Невядомы мастак «Кацярына Тэньчынская-Слуцкая». Каля 1580 г. ІІМ
Варшава

Ананія. «Прамудрасць, ствары сабе храм». 1499—1525. Дрэва, разьба. Рускі музей. Ленінград

Ананія. «Святы». 1499—1525. Дрэва, разьба. Рускі музей. Ленінград

«Гжэгаж». Пачатак XVI ст. Дрэва, разьба, паліхромія, пазалота. Кінешма, філіял абласнога мастацкага музея

Фрагмент «Надмагілля». Канец XVI — пачатак XVII ст. Гродзенскі гісторыка-археалагічны музей

Кафля. XVI ст. Лагойск. Гліна, цісненне, паліва. Беларускі
Дзяржаўны музей

Фрагмент кафлі. Другая чвэрць XVI ст. Мазыр. Гліна чырвоная, цісненне, тэракота. Мазырскі краязнаўчы музей

Келіх. XVI ст. Навагрудак. Серабро, ліццё, чаканка, прасечка, гравіроўка. Беларускі Дзяржаўны музей

Кварта. XVI ст. Беларусь (цэнтр не вызначаны). Шкло, роспіс фарбамі і золатам. Дзяржаўны эрмітаж

Келіх. Канец XV — пачатак XVI ст. Ружаны Брэсцкай вобл. Серабро, ліццё, чаканка, эмаль, прасечка, гравіроўка, залачэнне. ДММ БССР

Кубак. Канец XVI — пачатак XVII ст. Мясцовая вытворчасць (?). Серабро, ліццё, чаканка, гравіроўка, залачэнне. Брэсцкі абласны краязнаўчы музей

Фрагмент арната. Канец XV — пачатак XVI ст. Мясцовая вытворчасць (?). Шоўк, лён, вышыўка гладдзю і «ў прыкрэп» шаўковымі, залатымі і сярэбранымі ніцямі. Мінск, Францысканскі касцёл. Сакрысце

Ваўковіцкае евангелле XV ст. Старонка

Другое Тураўскае евангелле XV ст. Старонка
Евангелле XVI ст. з Полаччыны. Старонка
«Евангеліст Марк». Жыровіцкае евангелле XVI ст.
«Евангеліст Мацвей». Шарашоўскае евангелле XVI ст.

Майстар Андрэйчына. «Грыгорый Дваяслоў». Служэбнік XVI ст.

«Евангеліст Мацвей». Жухавіцкае евангелле XVI ст.

«Евангеліст Іаан». Мелішаўскае евангелле XVI ст.

Евангелле XVI ст. з Полацка

Евангелле XV ст. беларускага паходжання

Служэбнік XVI ст. Старонка

Гдѣ нѣшъ Ісѣ Хсѣ вохрамѣ нѣстѣтъ
зѣконовчѣтѣлѣтѣ Іѣдѣнскѣ

«Хрыстос у храме». «Малая падарожная кніжка». Вільня, 1522. Друк Ф. Скарыны

Пачатковая старонка з кнігі «Быццё». Прага, 1519. Друк Ф. Скарыны

НОЧИНАЮТСЯ ПЕРВЫИ КНИГИ МОИЕ
ОВЫ РЕКОМЫИ ѠЕВРЕИ БРЕШНОЗ ПОГРЕЧЕ
ОКНИЖЕ И ПОЛЯТИНЕ ЕНЕЗЕОСЗ ЯПОРОЖКНИ
БЫТИЯ • И ЗАМЫКАЮТЬ ВООБЪ ГЛАВЪ И :

ГЛАВЯ А :

СОТВОРЕНИИ НЕБА И ЗЕМЛИ И ИНЫХЪ ВСЕХЪ РЕЧЕИ
ЕЖЕ ВШЕСТИ ДНЕХЪ ОЧИНИЛЪ ГДЬ БОГЪ ИМАКОНИ СОЗЪ
ДАЛЪ ЧЕЛОВЕКА ПО ОБРАЗУ СВОЕМУ И ДАЛЪ ВСЕМЪ БЛВННІЕ :

НАЧАЛЕ СОТВОРИ БО НЕБО И ЗЕМЛЮ, ЗЕМЛЯ
ЖЕ БѢ НЕПЛОДНА И НЕОБКРАШЕННА • И ТМЫ БЫ
ЛИ ПОВЕРХУ БЕЗДНЫ • И ДУХЪ БОЖИИ НОШАШЕ
СЯ ПОВЕРХУ ВОДЪ • И РЕЧЕ БОГЪ ДА БУДЕТЬ
СВЕТЪ И БЫСТЬ СВЕТЪ, И ВИДЕ БОГЪ СВЕТЪ

ПОХВАЛА

Стихъ першій ~

О висо
ты нязе
млю бля
гойз во
ли снї
ти снї
н слово
коже,
н сочело

векн пожене, волею ряспатне, н смерть
ня ірядн принїтх, нбогровѣ ѿко мертвѣ по
ложнса безсмертнѣн, н трїдне .іо ѿко
богъ соікресе • тем же вси вернїи ѿко вля
дыце нбогѣ поїмъ ялїлїїя: ~

Стихъ еторый ~

Боікресенне твое хрѣ славїм, н жнео

ПОУИНАЕТСЯ ВТО

РАЯ ЧАСТЬ КЯТИХИ О ВЪРѢ.

ПЫТАНЬЕ.

Победѣлъ есь на почыткѣ сее розмовы,
ѣко чотыри сѣть чясти наоуки Хрѣіан
ской, и сказыалъ есь ѣко першам чя есть де
сѣтеро божіе приказанье, друпам, вы
знанье вѣры, Третам, Молитва гдѣм, Се
теертям чясть, наоуки о тайнѣхъ хвѣхъ.
Ѣлем дотычетъ первое чясти, Ѣже вѣда
ю ѣко сѣмѣжное приказанье разумѣть,
и ѣко оны богъ кярѣть которіи непослу
шніи, ѣко тѣже милѣть послушныхъ, и
ишіне таковыє речи паметію. Тепѣр про

рѣ

Герб Ф. Хадкевича. Вучыцельскае евангелле. Заблудаў, 1569

СКАРЫНА І ЯГО ЭПОХА

СКАРЫНА І ЯГО ЭПОХА

СКАРЫНА І ЯГО ЭПОХА